

Trøndelag
fylkeskommune

Kunnskapsgrunnlag Planstrategi

Møte HUT/HUV 22. april 2019

Retningsmål i Trøndelagsplanen

I 2030 har Trøndelag et samordnet transport- og samferdselssystem

Det betyr at

- **transporttilbudet er funksjonelt og klimanøytralt**
- **løsninger for kommunikasjon (transportnett og datanett) er tilpasset lokale og regionale behov**
- **ulike transportformer kombineres i gode knutepunkter**
- **godstransporten på sjø og bane har fått større markedsandel**

I 2030 har Trøndelag en bærekraftig areal- og transportstruktur

Det betyr at

- **areal- og transportplanlegging samordnes på tvers av kommunegrensene**
- **vi har funksjonelle bo- og arbeidsmarkedsregioner i hele Trøndelag**
- **vår arealbruk følger opp klimamål og ønsket samfunnsutvikling**
- **vår arealbruk har som siktemål å ivareta naturgrunnet for den sørsamiske reindrifta**

I 2030 har Trøndelag et balansert utbyggings- og bosettingsmønster

Det betyr at

- **Trondheim er en konkurransedyktig storby og en positiv drivkraft for utvikling i fylket**
- **vi har attraktive småbyer og regionale tyngdepunkt med varierte funksjoner og tjenester**
- **Trøndelag består av livskraftige regioner og distrikter med identitet og særpreget**
- **Trønderbanen er en moderne og funksjonell kommunikasjonsakse i Trøndelag som korresponderer godt med kollektivtransporttilbudet i distriktene**

Regional planstrategi (RPS)

Hva er det og hvorfor skal vi ha det?

- **RPS** skal utarbeides i starten av hver fylkestingsperiode (krav i PBL)

- **RPS** skal inneholde:

UTVIKLINGSTREKK/ UTVIKLINGSMULIGHETER

UTVIKLINGSMÅL kort - og lang sikt

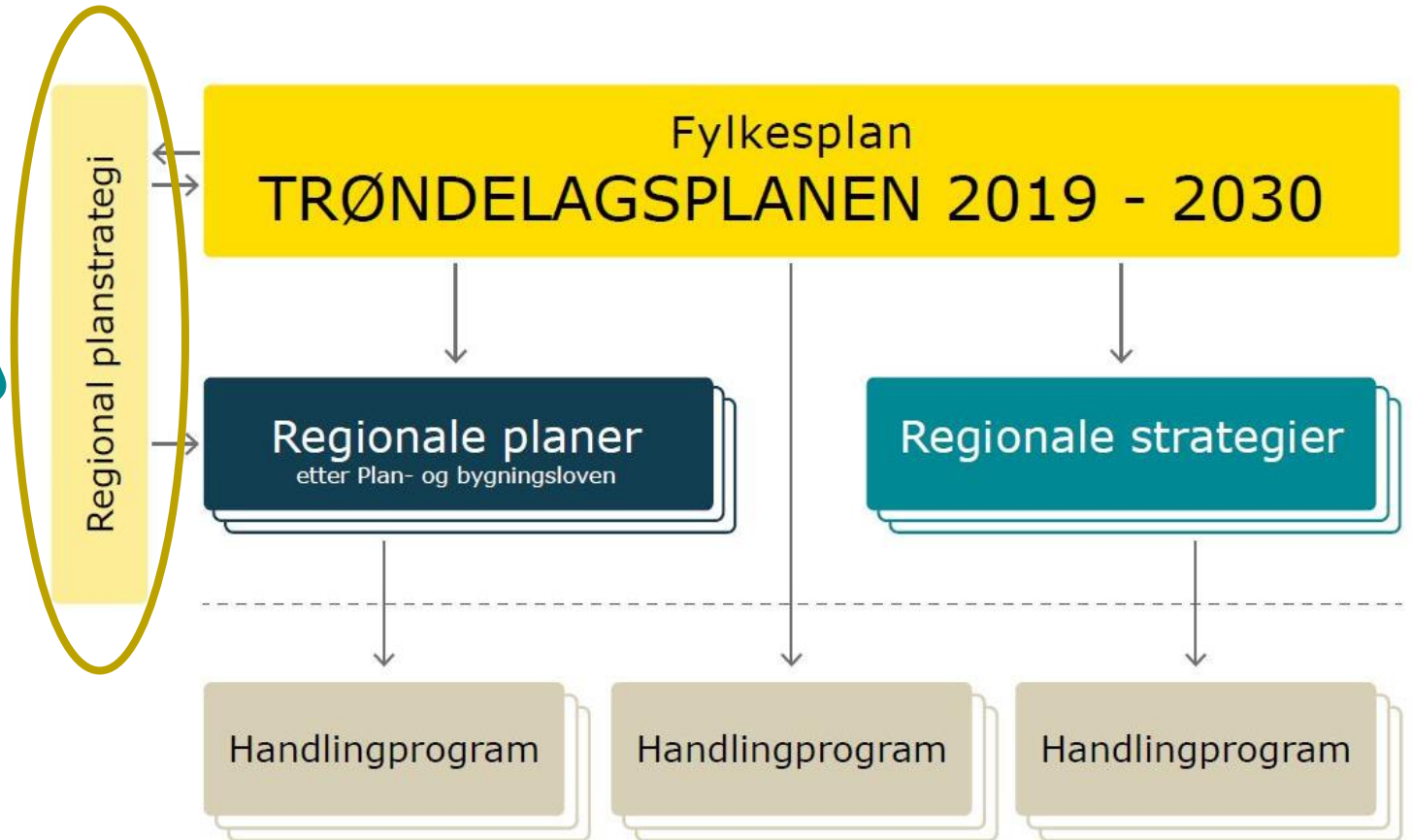
PRIORITERTE PLANOPPGAVER

- **RPS** skal legges til grunn for planarbeidet i statlige og regionale organer og i kommunene.
- **RPS** fastsetter strukturen i det regionale plansystemet

Det regionale plansystemet i Trøndelag i dag

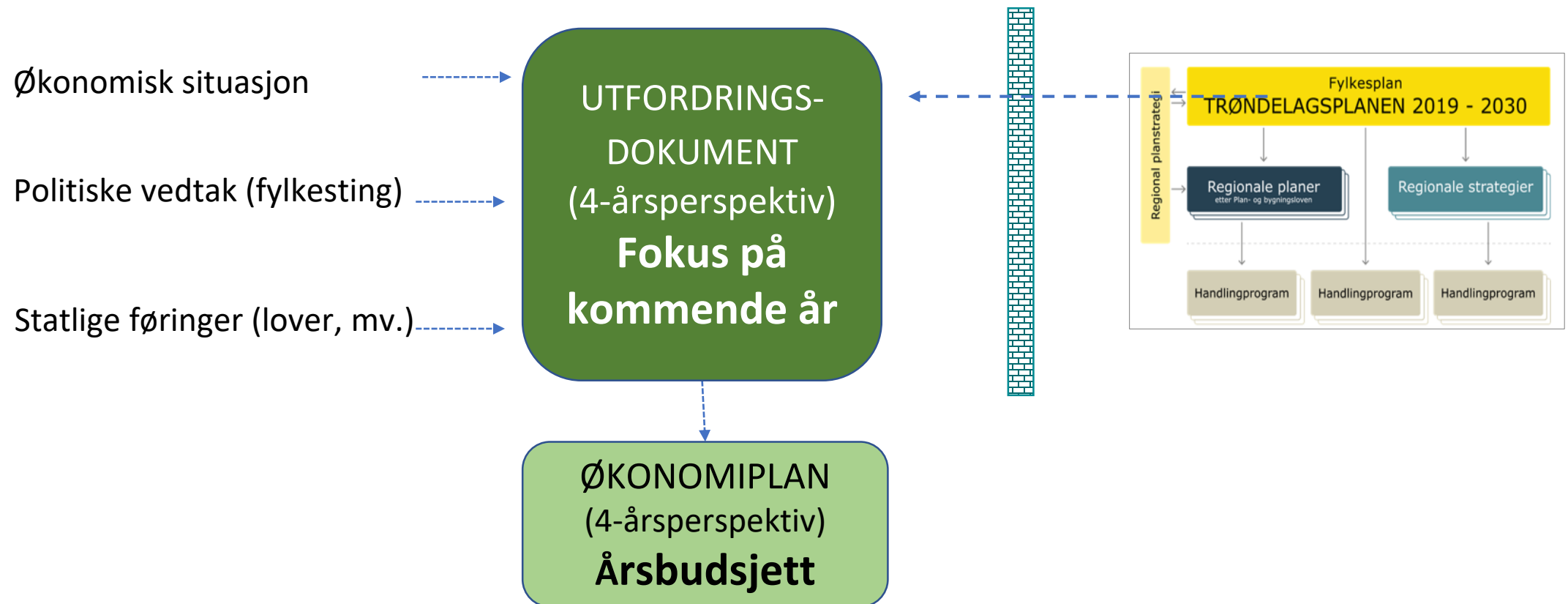
Regional planstrategi vektlegges i liten grad som politisk beslutningsgrunnlag

Trøndelag fylkeskommune - samfunnsutvikler og virksomhet

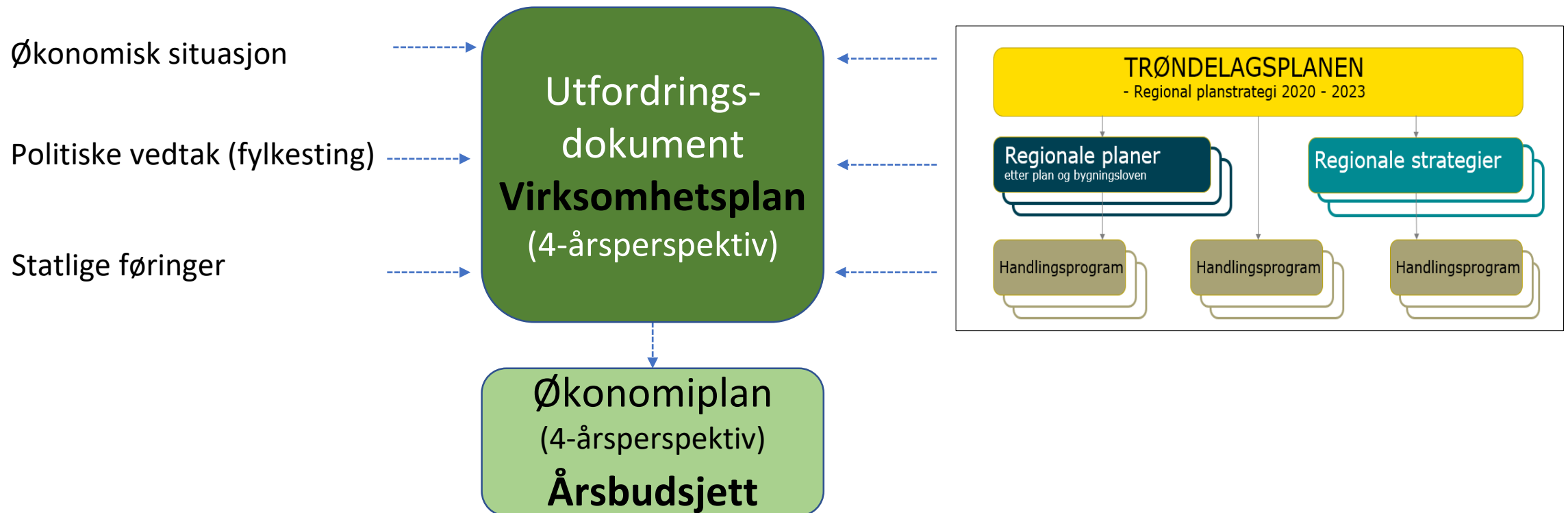
Slik har prosessen vært:

Trøndelag fylkeskommune - samfunnsutvikler og virksomhet

Slik kan prosessen bli:

FRAMSTILLING AV SAMMENHENGENE

VALGPERIODE	2019	2020	2021	2012	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
TRØNDELAGSPLANEN													
REGIONAL PLANSTRATEGI													
UTFORDRINGSKONTRAKT (Virksomhetsplan)		2020 - 2023				2024 - 2027				2027 - 2031			
ØKONOMIPLAN 2020-2023													
ØKONOMIPLAN 2021-2024													
ØKONOMIPLAN 2022-2025													
ØKONOMIPLAN 2023-2026													
ØKONOMIPLAN 2024-2027													
ØKONOMIPLAN 2025-2028													
ØKONOMIPLAN 2026-2029													
ØKONOMIPLAN 2027-2030													
ØKONOMIPLAN 2028-2031													
ØKONOMIPLAN 2029-2032													
ØKONOMIPLAN 2030-2033													
m/ ÅRSBUDSJETT													

Oversiktsdokument folkehelse

Fundamentet i kunnskapsgrunnlaget består av fylkesstatistikken og oversiktsdokument folkehelse

**Regionalt
Utfordringsbilde**
Bearbeiding av kunnskapsgrunnlaget for å peke på de sentrale utfordringene for Trøndelag

**Regional planstrategi
2020-2024**

- Tema spesifikke kunnskapsgrunnlag**
- Kunnskapsgrunnlag Samferdselsstrategien
 - Kunnskapsgrunnlag Regional plan for arealbruk
 - Kvalitetsmelding Videregående utdanning
 - Kunnskapsgrunnlag Kompetansestrategi Trøndelag
 - Kunnskapsgrunnlag Strategi for klimaomstilling
 - Kunnskapsgrunnlag for verdiskaping i Trøndelag

Samferdsels strategi og -organisering mot 2030 - Trøndelag fylkeskommune

Sammendrag

Visjon: «Ett tilgjengelig Trøndelag»

Hovedstrategi:

«Tilgjengelighet gjennom mobilitet og kommunikasjon», forklart som: «evne til å kunne reise og muligheten til å slippe». Mobilitet kan forklares med evnen til å utnytte tilgjengelige transporttilbud. Digital kommunikasjon inkluderer tekniske alternativer til å måtte foreta reiser.

Hovedelementer:

- ✓ «Intercity» mellom byer og sentra, fort og ofte. Fortrinnsvis med tog eller båt, alternativt med buss.
- ✓ «Metro» («minimetro») i og rundt byene, mange og ofte. Buss (buss og bane i Trondheim). Supplert med gåing, sykkel, sam bildeling. «Metro» i Trondheim, «minimetro» i de andre byene.
- ✓ «Taxi» i distriktet, på bestilling. Med buss, bil eller båt. Fokus på å utnytte kapasitet. Supplert med knutepunktene. «Taxi» med bil kan i denne sammenheng være båt og samkjøringsløsninger.

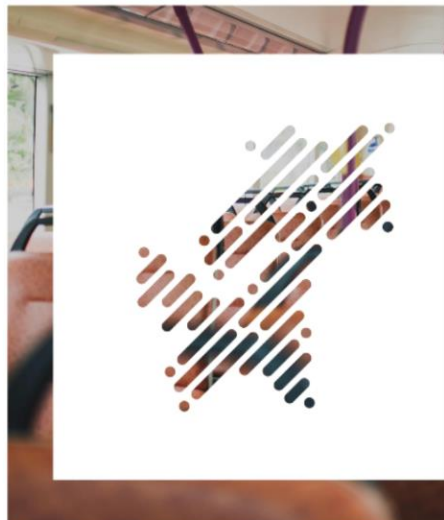
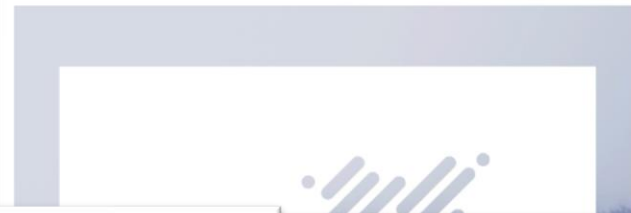
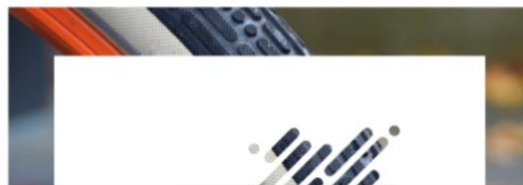
Forutsetninger:

- ✓ «Veier». Transportbærere.
- ✓ «Nett». Tilgangen til markedsplassen.
- ✓ «Portal». Transporttilbudenes markedsplass.
- ✓ «Kryss». Knutepunkter mellom ulike tilbud.

Hovedmål: «Trøndelagspakke 1»

«Trøndelagspakke 1» er en omforent samling av samferdselsbehov, for båt og persontransport som ett samlet Trøndelag enes om å søke realisert i St. Deler av «pakken» vil kunne realiseres regionalt mens elementer i «pakke» statlige vedtak og /eller finansiering, og forutsetter derfor en avtale med St. realiseres.

1. Bakgrunn:
Arbeidsutvalget for Fellesnemda for Trøndelag fylkeskommune (AU) ve følgende:

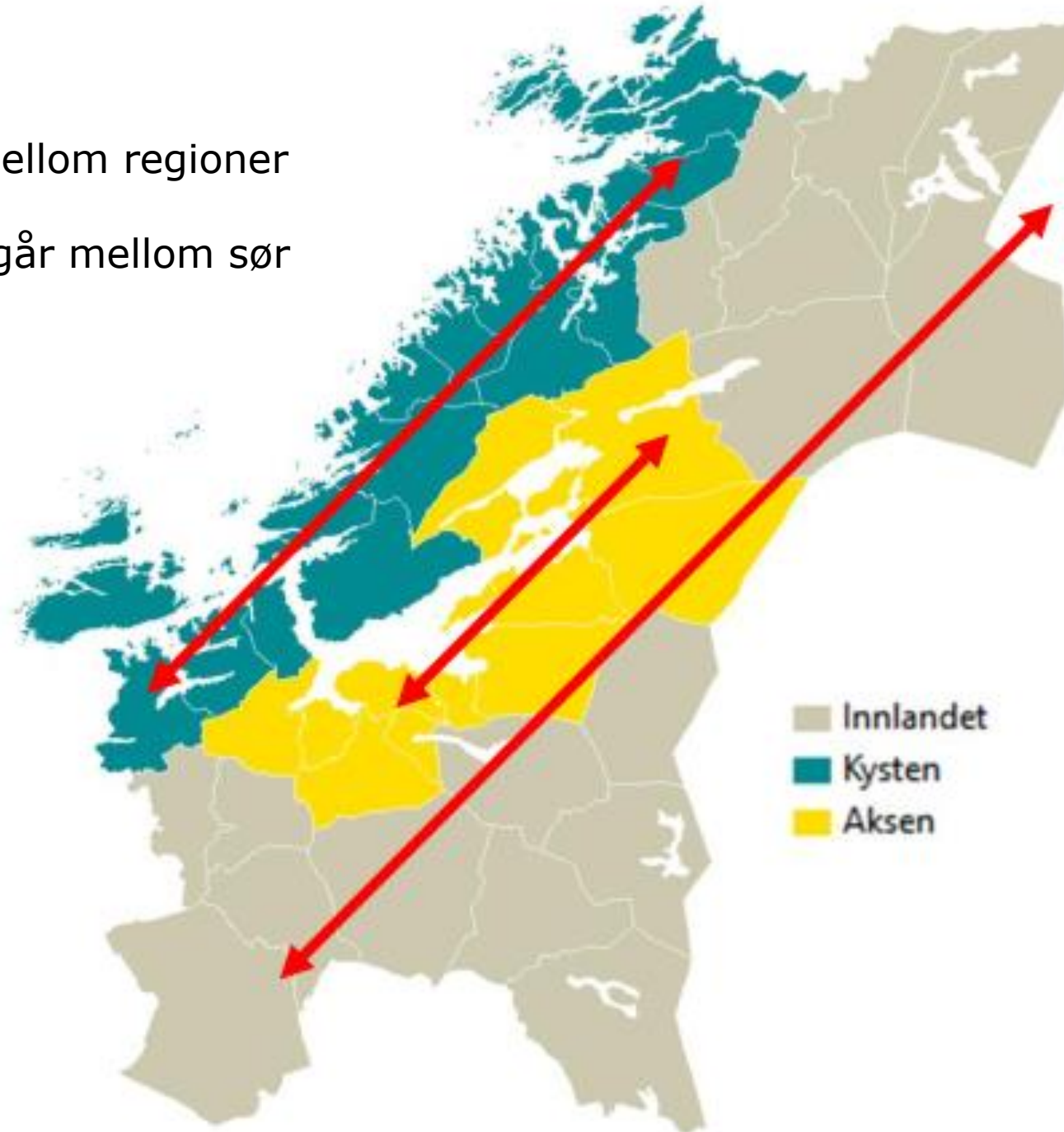
Inndeling i :

Kysten – aksen – Innlandet

- Analysegrep for belyse likheter og ulikheter mellom regioner
- Bryte ned oppfatningen av at skillene i fylket går mellom sør og nord

Aktuelle tema RPS:

- Regionalt samarbeid i nye strukturer
- Urbanisering og sentralisering vs livskraftige distrikter
- Økt mobilitet skaper større bo- og arbeidsmarkeder
- Endringer i aldersstruktur, eldrebølge og lave barnetall
- Levekår og sosial ulikhet
- Næringsutvikling og kompetansebehov i et arbeidsliv i endring
- Klimautfordringer og det grønne skiftet
- Kultur som en samfunnskapende kraft
- Kommuneoverskridende arealutfordringer

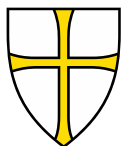

Diskusjonspunkter

- Hvilke tema mener hovedutvalget det er viktig å fokusere på i arbeidet med planstrategien?
- Hvilke utfordringer ser dere for Trøndelag i den kommende perioden?
- Hva ønsker/trenger dere mer kunnskap om?

Noen dilemmaer man ser fra kunnskapsgrunnlaget:

- Hvordan nå klimamålene? Elbiler gir mindre utslipp, men ikke mindre trafikk (veibehov, areal).
- Klimautfordringer, ras , veivedlikeholds, osv.
- Utvidelse av bo og arbeidsmarkeder – knytte Trøndelag sammen – senterstruktur.
- Mobilitet og tilbudsstruktur i storby, aksene og distrikt.
- Prioriteringer – med en trang økonomisk ramme

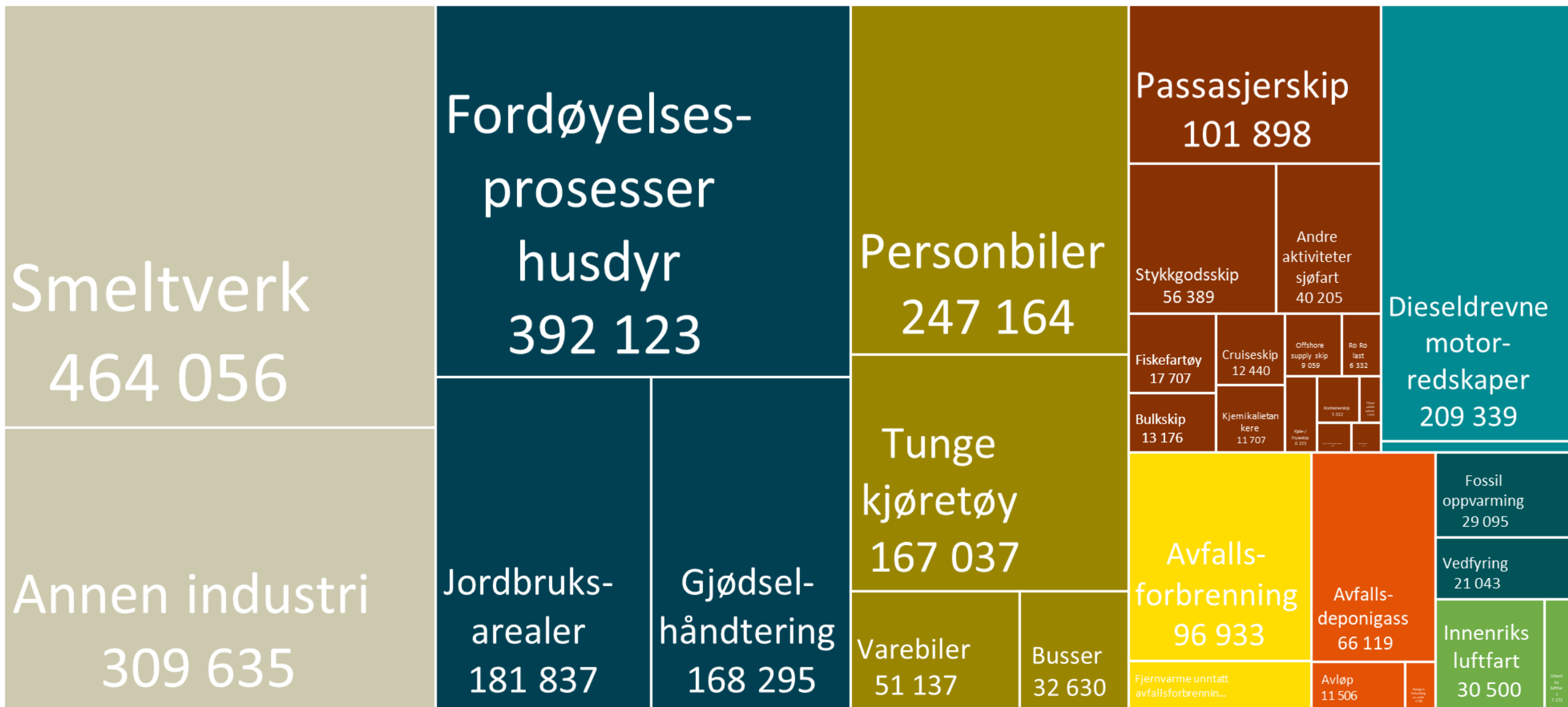
Trøndelag
fylkeskommune

Noen utdrag fra kunnskapsgrunnlaget knyttet til samferdsel

Klimagassutslipp (tonn CO2-ekv) i Trøndelag 2017 - Detaljert inndeling

■ Annen mobil forbrenning
 ■ Avfall og avløp
 ■ Energiforsyning
 ■ Industri, olje og gass
 ■ Jordbruk
 ■ Luftfart
 ■ Oppvarming
 ■ Sjøfart
 ■ Veitrafikk

Status klimagassutslipp i Trøndelag i 2017

Totalt:

2,8 millioner
tonn CO₂
ekvivalenter

4,9 %
reduksjon i
utslippene i
2017

Per innbygger

6,1 Tonn CO₂
ekvivalenter

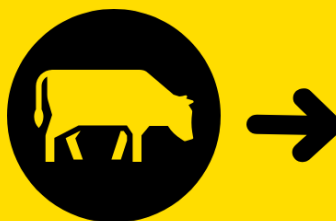
6,0 %
reduksjon i
utslippene i
2017

26,7 % av utslippene
fra industri, olje og gass

1,2 %
reduksjon i
utslippene i
2017

26,5 % av utslippene
fra jordbruk

0,1 %
reduksjon i
utslippene i
2017

17,8 % av utslippene
fra veitrafikk

11,4 %
reduksjon i
utslippene i
2017

10,3 % av utslippene
fra sjøfart

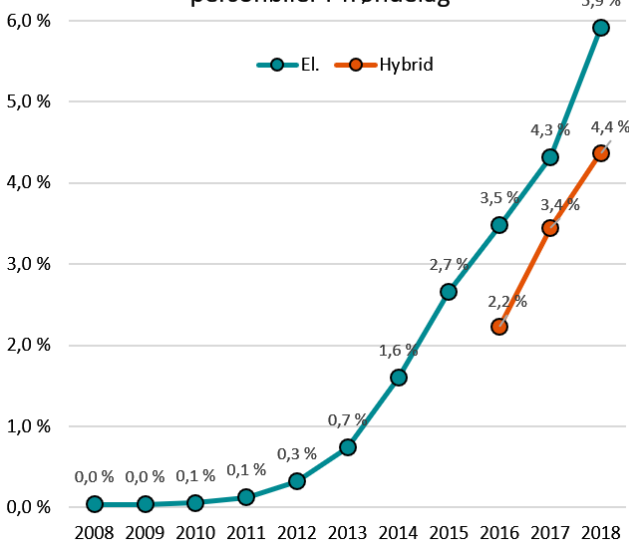
0,2 %
økning i
utslippene i
2017

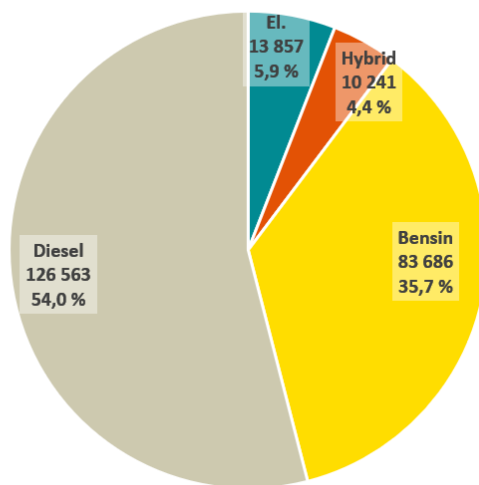
Trøndelag
fylkeskommune

- En del av utslippsreduksjonen fra veitrafikken skyldes høyere andel elbiler
- Høy elbil andel i og rundt trondheim-Lav andel i distriktene
- Elbil gir mindre utslipp, men ikke nødvendigvis mindre trafikk eller veibehov/arealbehov.

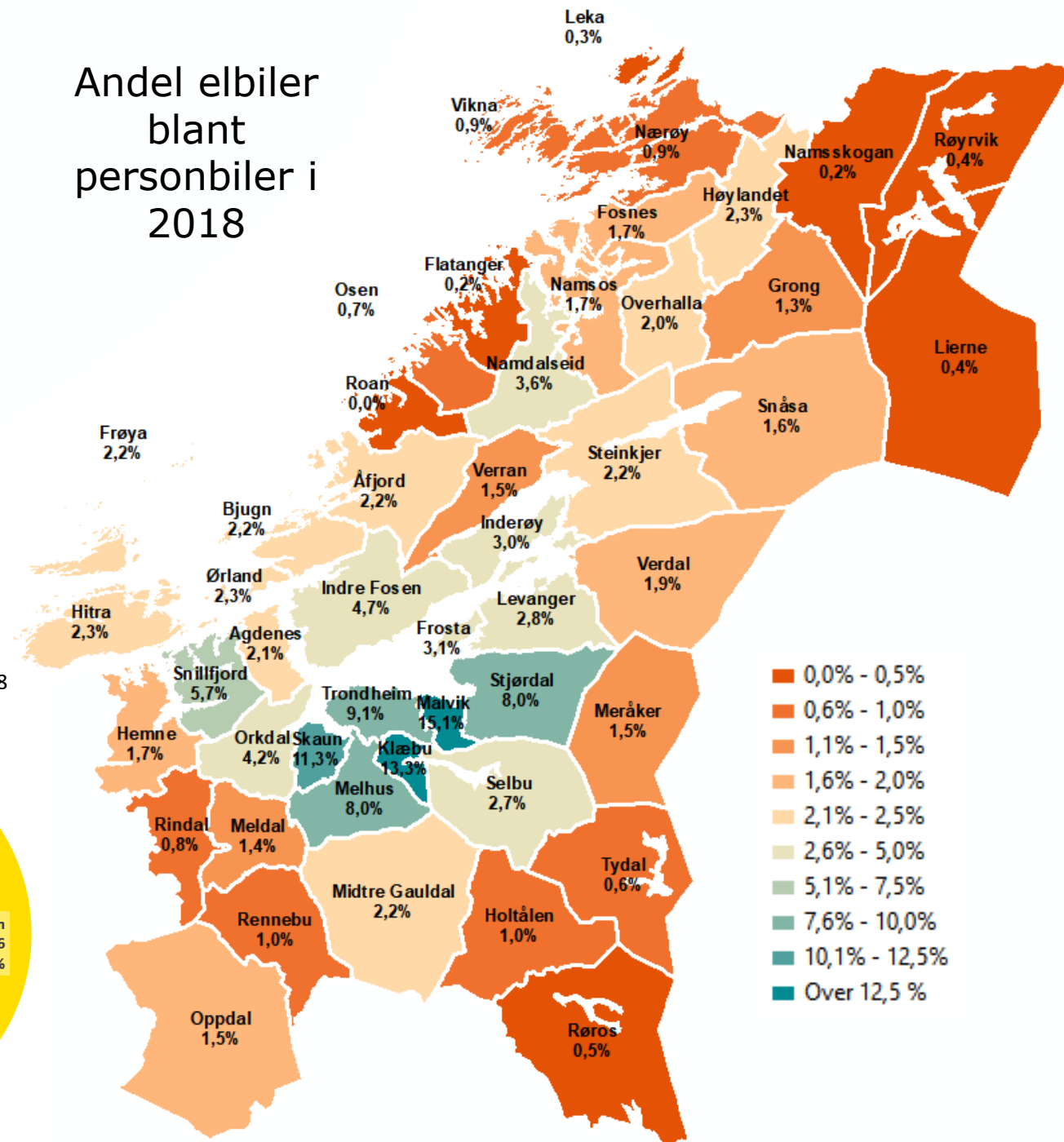
Andel el- og hybridbiler blant registrerte personbiler i Trøndelag

Registrerte personbiler i Trøndelag i 2018 etter drivstofftype

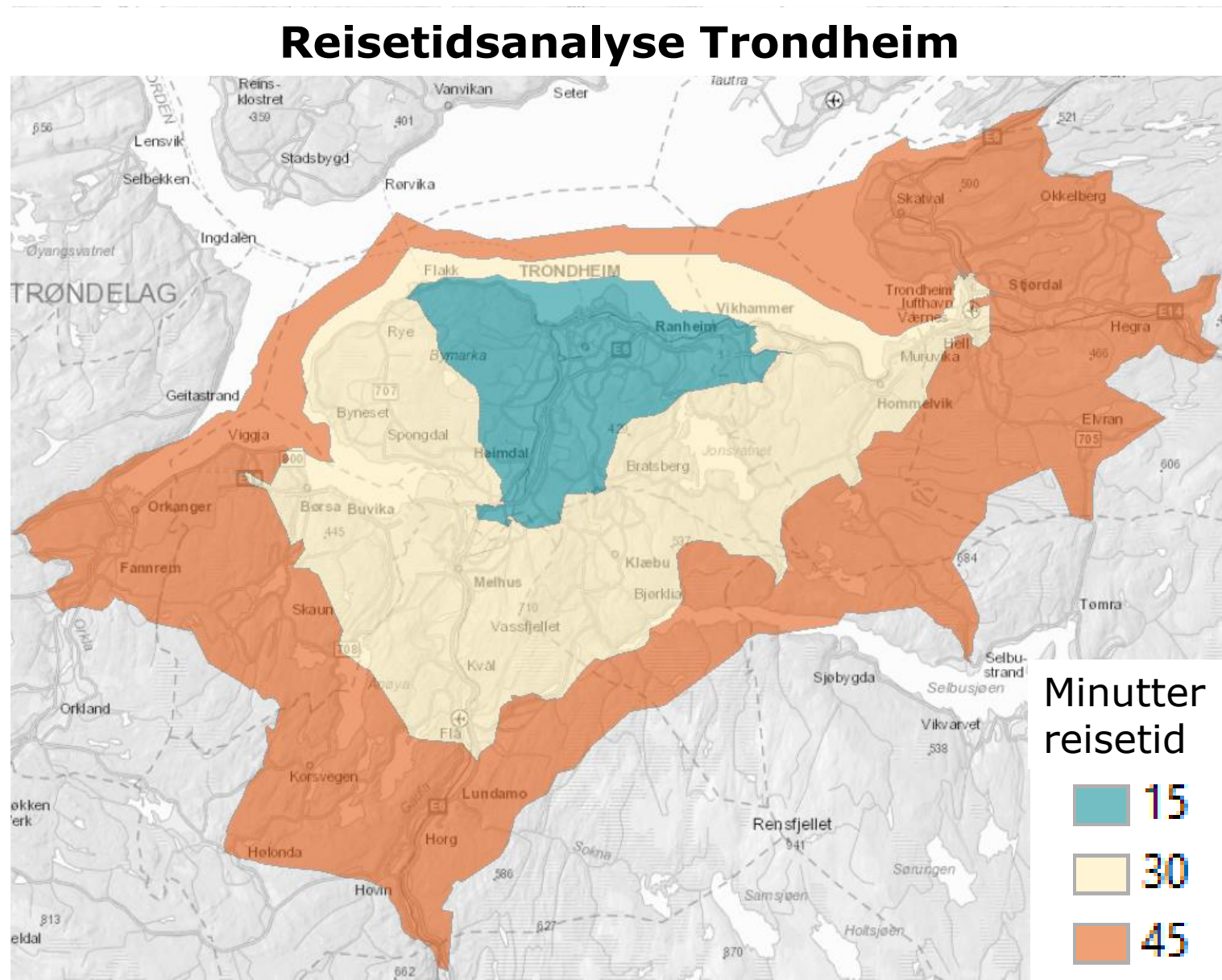
Andel elbiler blant personbiler i 2018

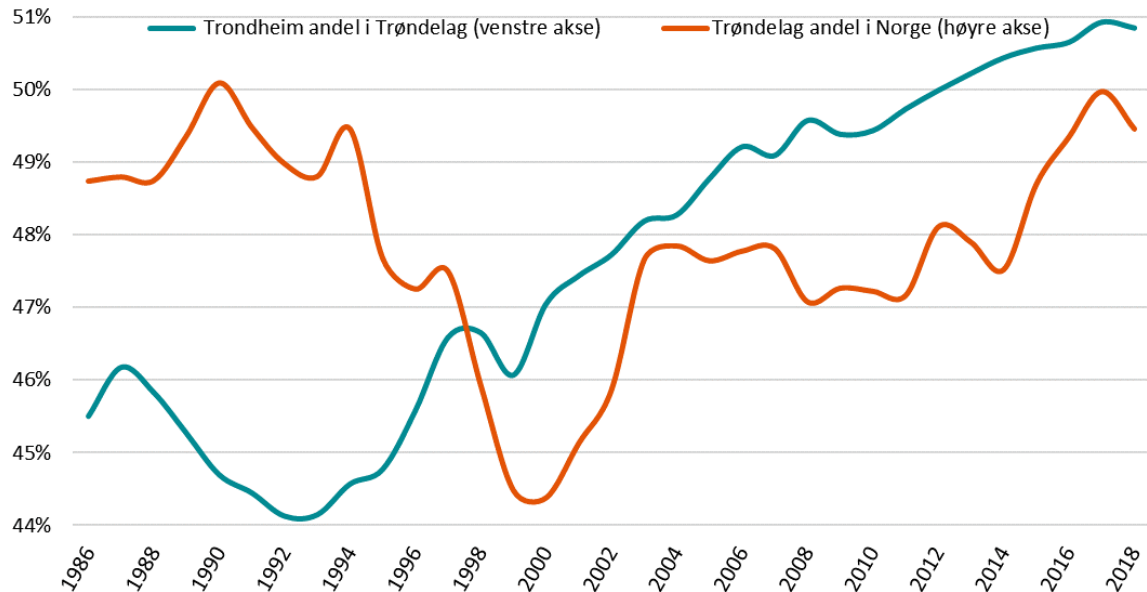
Utvidelser av Bo og arbeidsmarkeder i Trøndelag

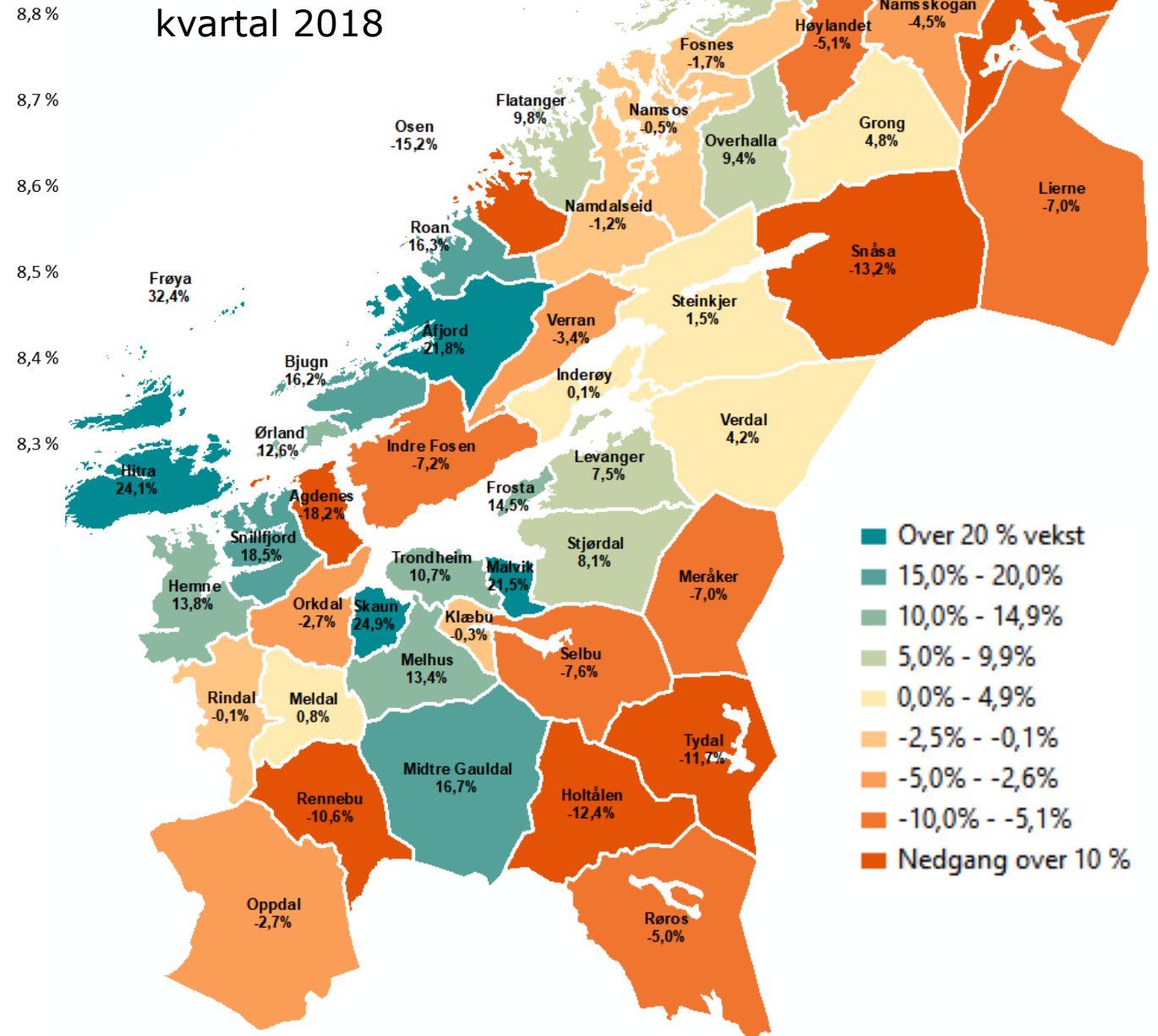
Reisetidsanalyse fra utvalgte Rådhus			
	Befolkning innen		
	15 minutter	30 minutter	45 minutter
Trondheim	192 530	235 506	269 934
Stjørdal	28 504	145 618	266 257
Orkdal	13 033	35 700	239 496
Midtre Gauldal	6 312	14 702	95 174
Levanger	25 125	38 763	73 788
Verdal	23 306	46 977	62 438
Steinkjer	20 253	39 722	61 528
Namsos	12 977	16 741	19 274
Grong	2 397	7 221	14 021
Røros	5 636	7 948	10 989
Ørland	6 054	8 942	10 297
Indre Fosen	4 928	7 196	10 262
Oppdal	6 535	7 483	9 839
Hitra	2 529	7 267	9 510
Nærøy	2 706	8 505	9 243
Hemne	3 716	4 645	7 335
Åfjord	2 296	3 238	7 290

Trondheims andel av trøndersk sysselsetting og Trønderlags andel av norsk sysselsetting. 1986-2018

Prosentvis endring i antall sysselsatte 4.kvartal 2008 til 4.kvartal 2018

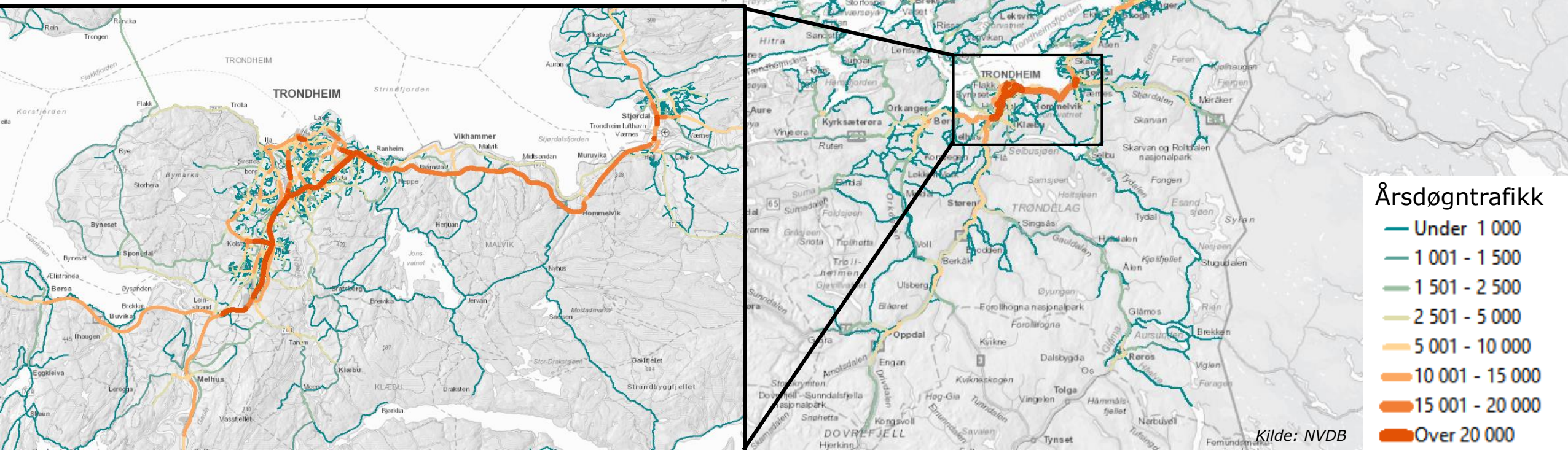

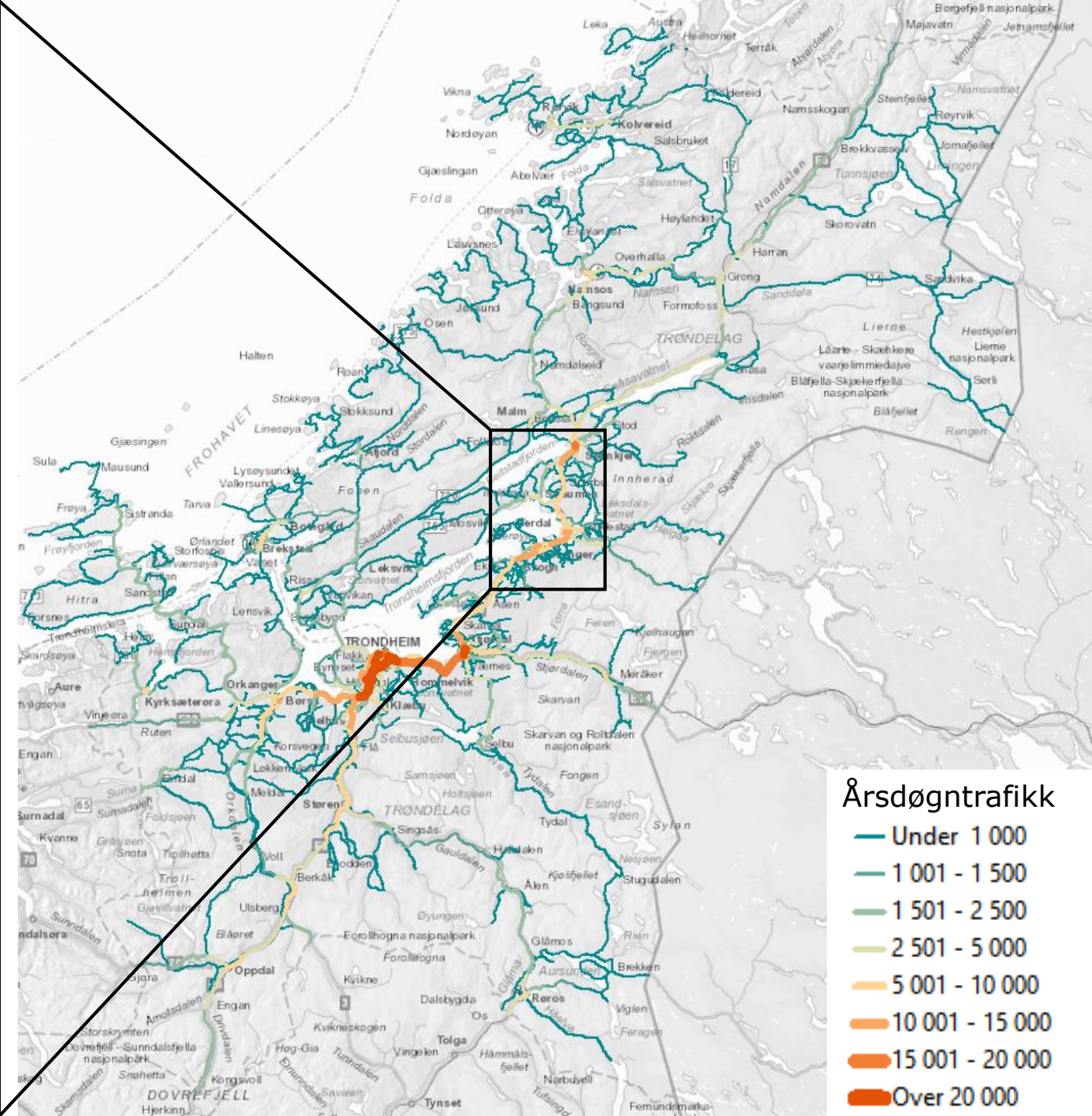
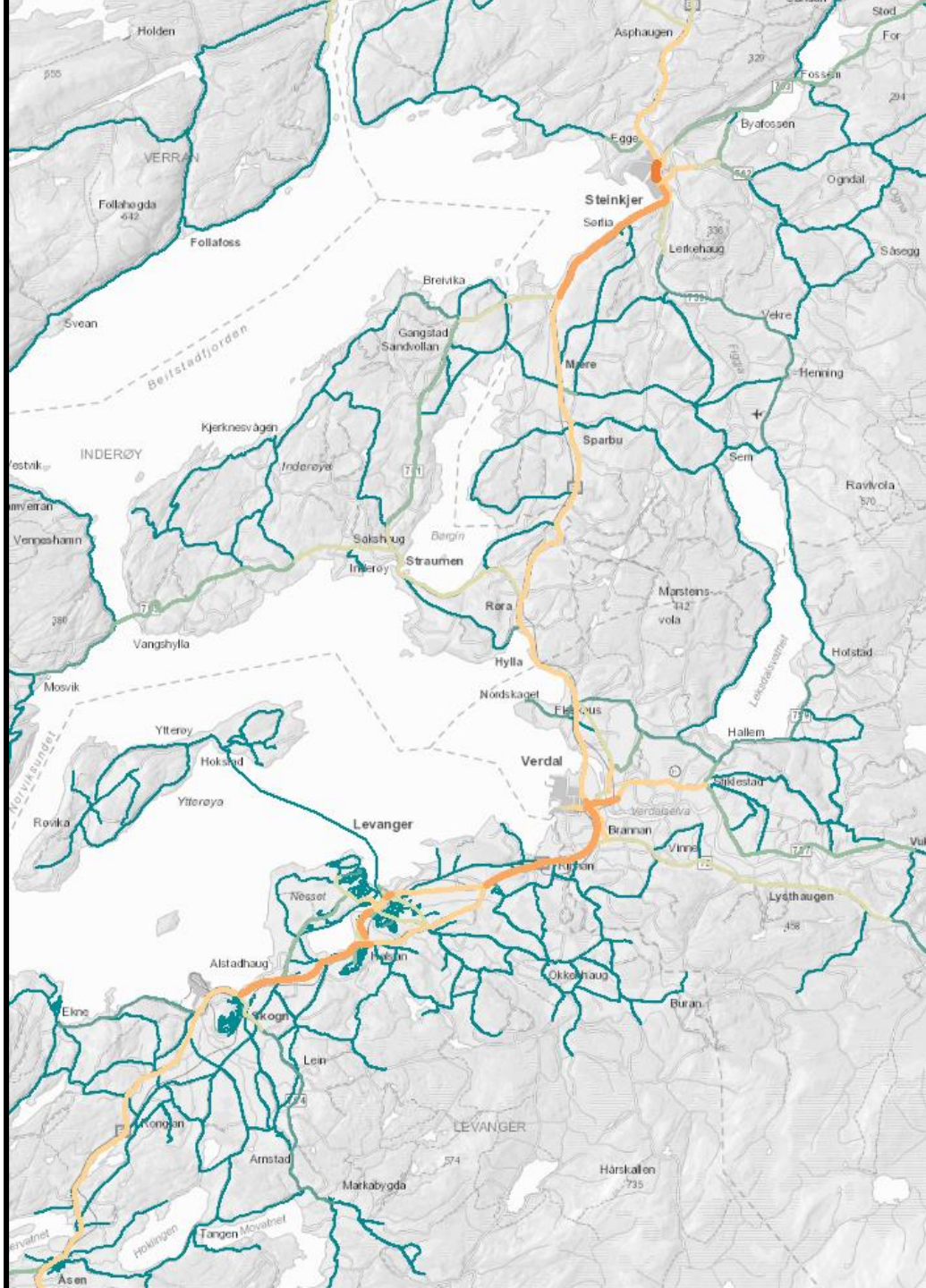
Sysselsetningsutvikling 2008- 2018 i kommunene i Trøndelag etter antall innbygger i 2019 og region

	2008	2018	Endring 2008-2018	
Under 1 000	2 786	2 750	-36	-1,3 %
1 000-2 500	8 868	8 427	-441	-5,0 %
2 500-5 000	16 131	17 896	1 765	10,9 %
5 000-10 000	25 427	26 806	1 379	5,4 %
10 000-25 000	56 125	59 074	2 949	5,3 %
Trondheim	106 644	118 022	11 378	10,7 %
Total	215 981	232 975	16 994	7,9 %
Aksen	162 647	177 428	14 781	9,1 %
Innland	23 010	22 680	-330	-1,4 %
Kysten	30 324	32 867	2 543	8,4 %

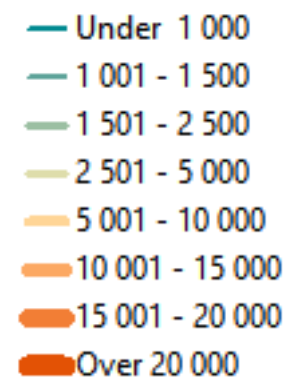
Trafikkmengde (ÅDT) per mai 2019

- De store trafikkstrømmene i Trøndelag går i den sentrale aksen.
- Selvforsterkende sirkel?
 - Lavt befolkningsgrunnlag → Lav ÅDT → Lav samfunnsøkonomisk nytte på investeringer /utvidelse av tilbud → lavere investeringer → Dårligere tilbud → Mindre attraktivt å bo i distrikt → Enda lavere befolkningsgrunnlag

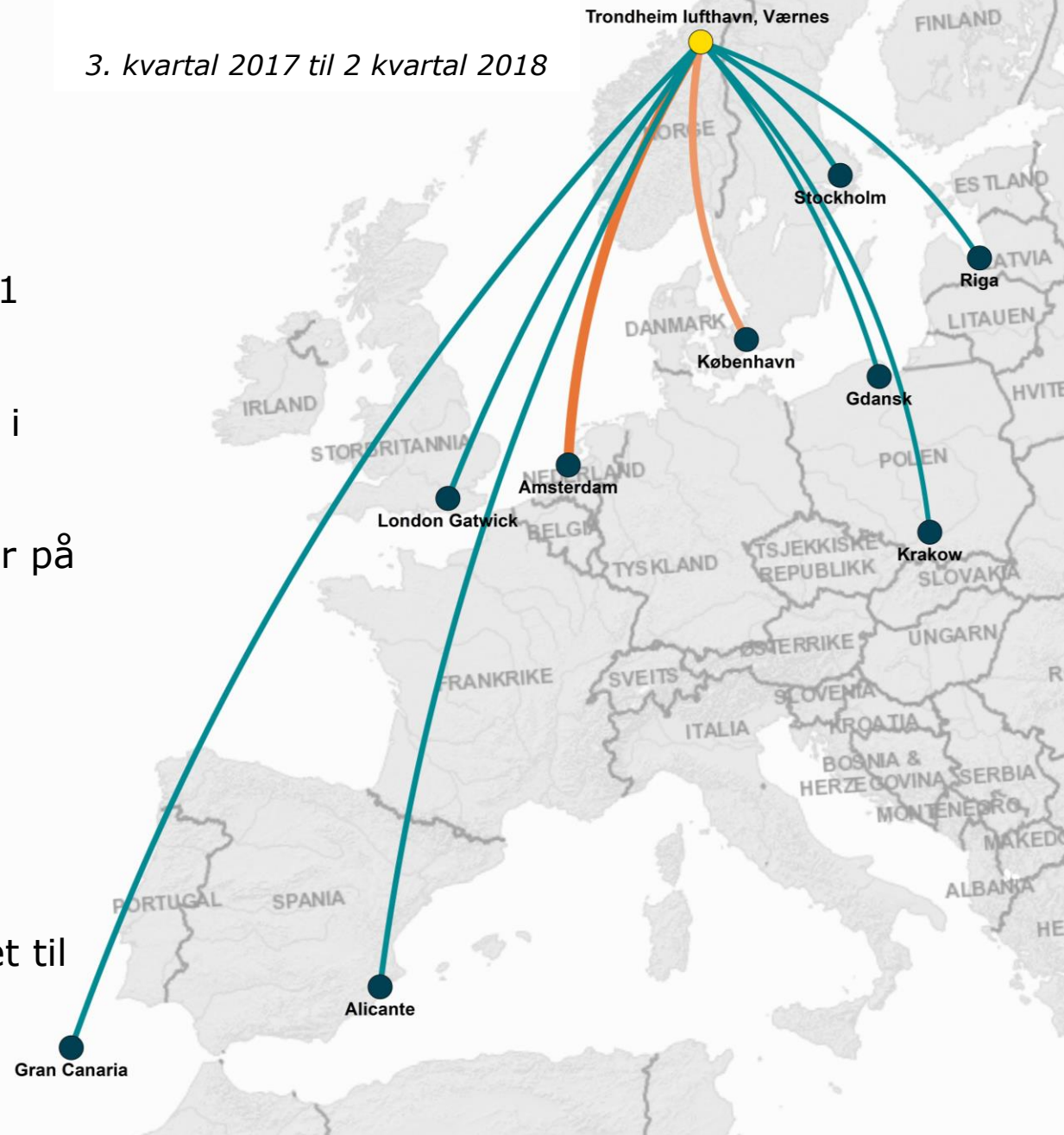

Årsdøgnetrafikk

Største utenriksruter til og fra Værnes

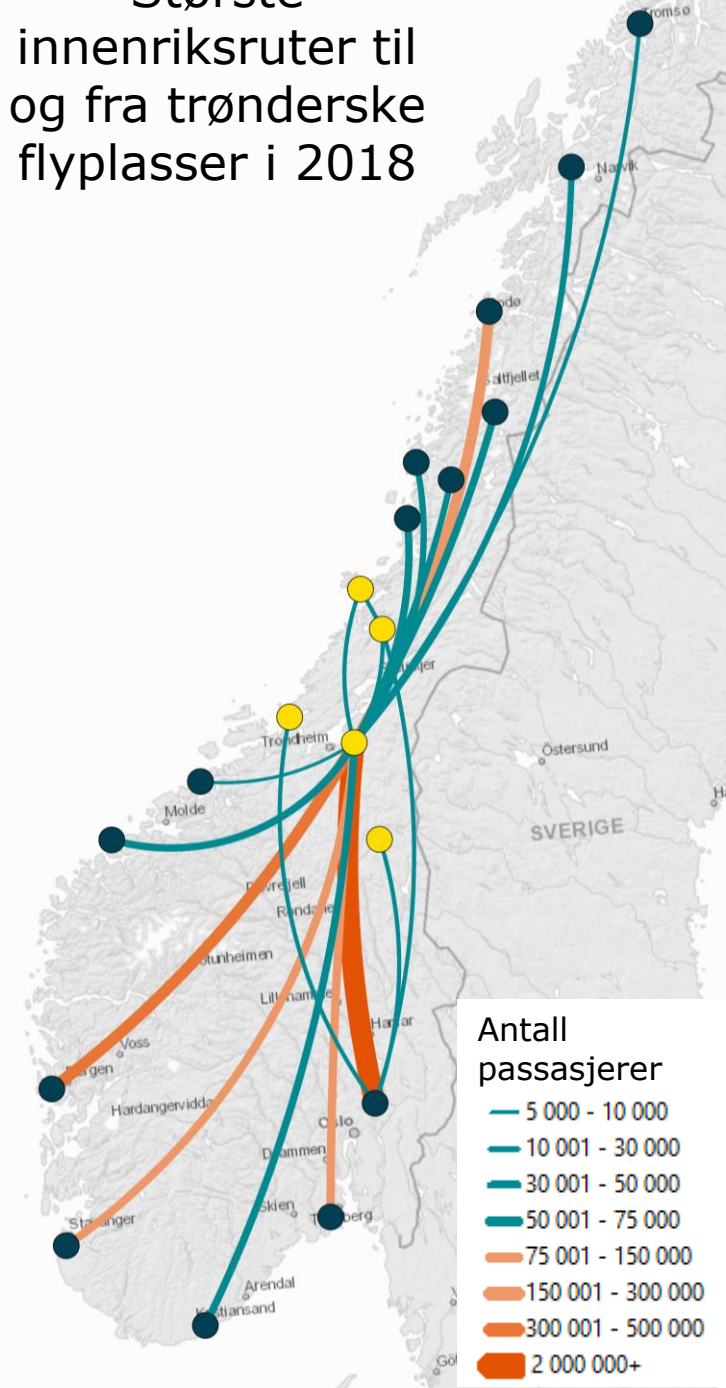
3. kvartal 2017 til 2 kvartal 2018

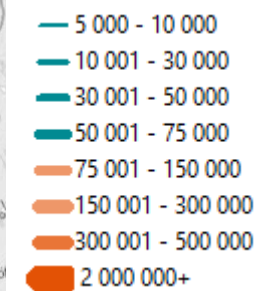
Infrastruktur for å bringe Trøndelag ut i verden og verden til Trøndelag

- Værnes -Gardemoen 2,1 millioner passasjerer
- 5. mest trafikkerte rute i Europa
- 4,4 Millioner passasjerer på Værnes
- 4 mindre flyplasser
 - Namsos - 57 000
 - Røros - 44 000
 - Rørvik - 24 000
 - Ørland - 22 000
- Fylket får ansvar knyttet til FOT-ruter

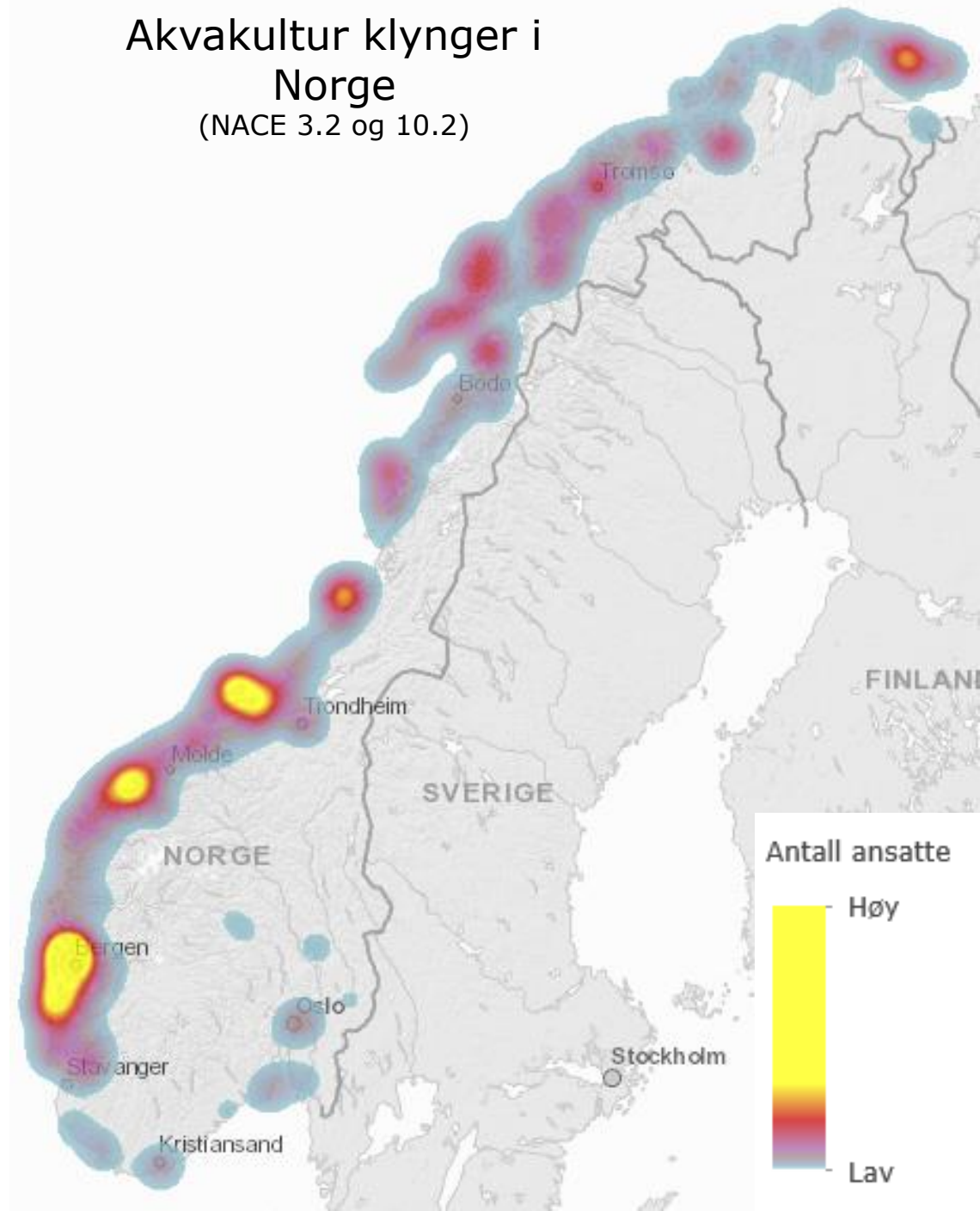
Største innenriksruter til og fra trønderske flyplasser i 2018

Antall passasjerer

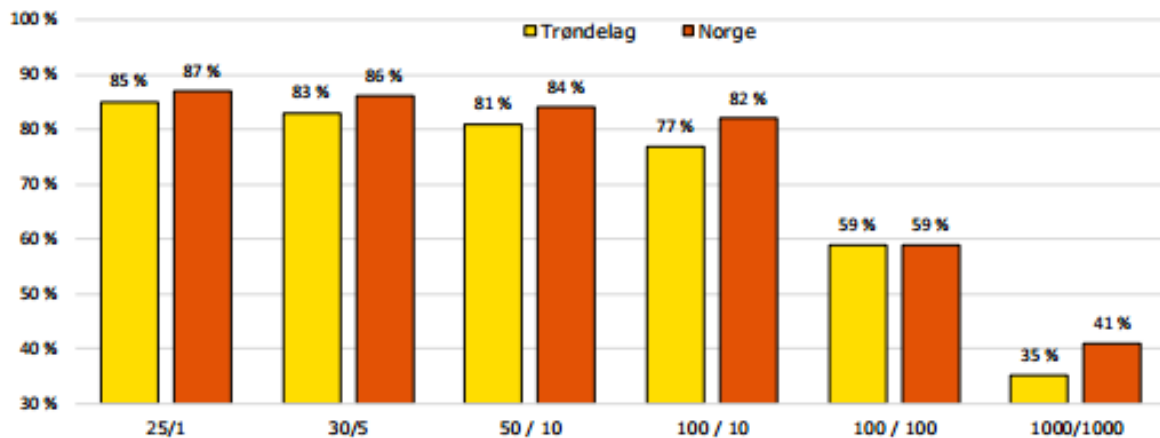

- Trøndelag har nasjonalt viktige klynger knyttet til akvakultur
- Dette gir store mengder laks som skal transporteres
 - Transport og logistikk har betydning for konkurransedyktighet.
- Også andre godsintensive næringer i Trøndelag.
- Vi har lite statistikk om godsstrømmer mellom regionene og internt i regionene.
- NTP -Nasjonal Godsanalyse spår kraftig økning i godstransporten
- Forbruk- økende netthandel

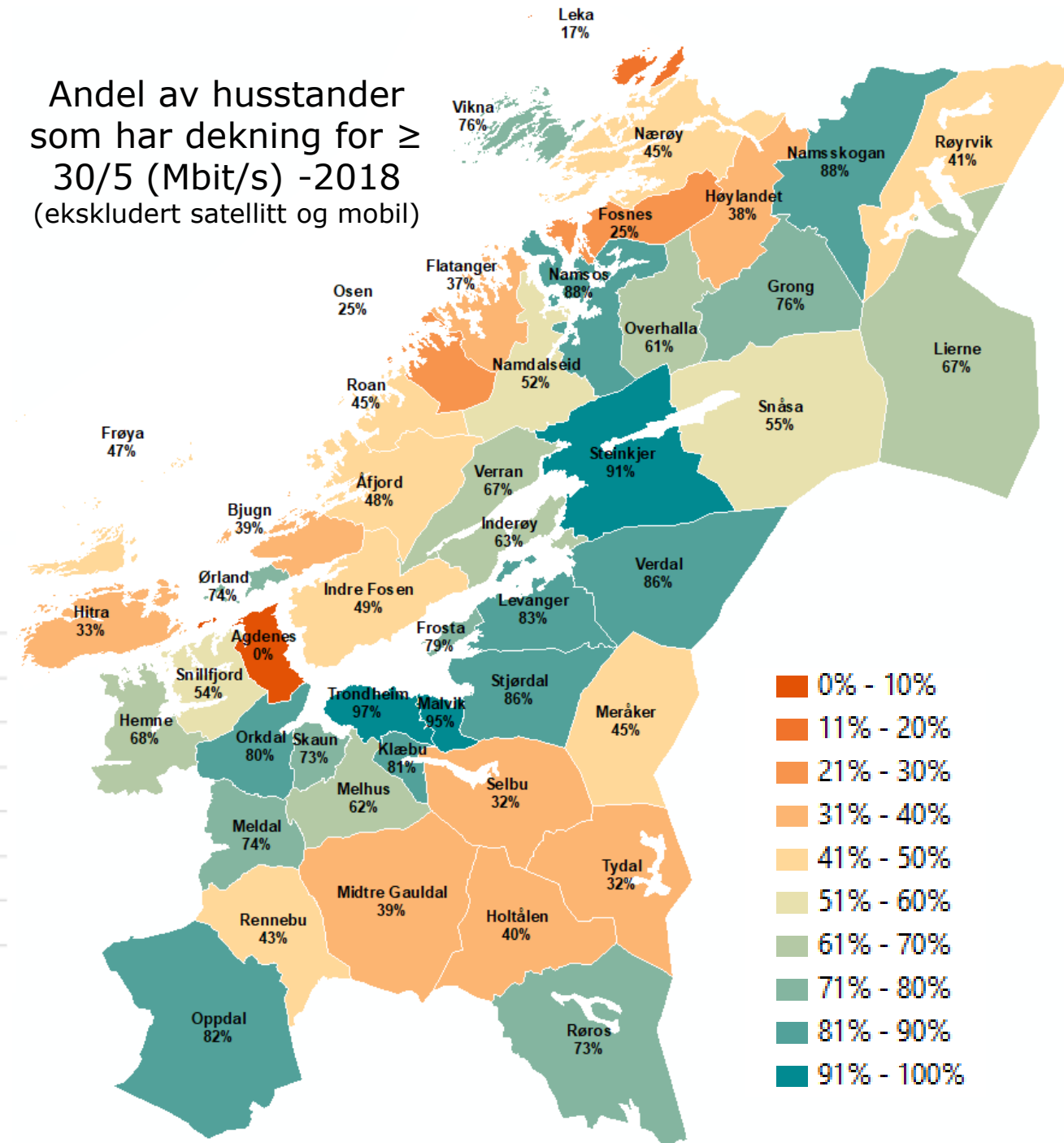

- Digitale infrastruktur også viktig for bosetting og næringsutvikling
- God digital infrastruktur i aksen
- Dårligere på kysten og innlandet

Bredbåndsdekning i 2018 etter hastighet
(Mbit/s, ekskludert satellitt og mobil)

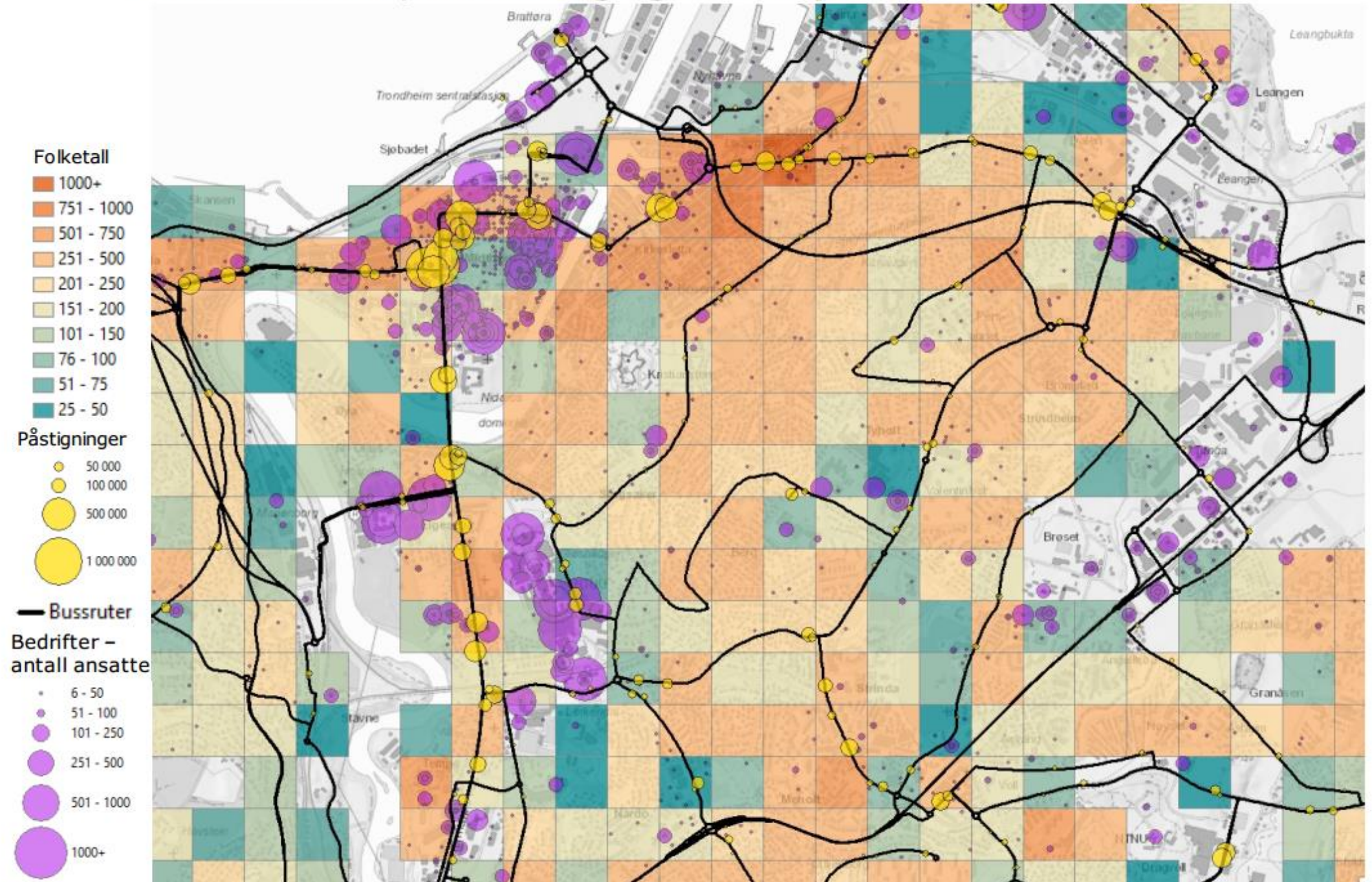

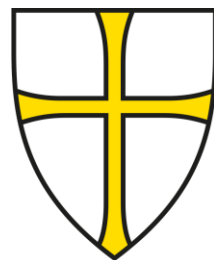
Andel av husstander som har dekning for $\geq 30/5$ (Mbit/s) -2018
(ekskludert satellitt og mobil)

Merk: Noen feilkilder i statistikken – blant annet Agdenes

Kollektivtrafikk, befolkning og arbeidsplasser i Trondheim

Trøndelag fylkeskommune

trondelagfylke.no | fb.com/trondelagfylke